

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — " —
četrt 6 — " 50 —
mesec 2 — " 20 —

V upravnistvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — " —
četrt 5 — " 50 —
mesec 1 — " 20 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnice in inzerate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefunkovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava ena dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Stev. 92.

V Ljubljani, v sredo 23. aprila 1902.

Letnik XXX.

Belgija.

Strasne stvari so napovedovali liberalci in socialisti. Človek bi bil mislil, da je vulkan počil sredi Belgije. Vse protikatoliško časopisje je njegov ogenj stokrat povečal bljuvalo okoli sebe. Bilo je veliko veselje za liberalce, soc.-dem., posebno pa za njihove vodilne jude.

Namen je bil jasen. Hoteli so s tem terorizirati katoliško vladno. Računali so s tem, da se »klerikalci« vedno udajo, kadar framasoni odpro svoja križeča usta.

Povod je volivna pravica. V resnici je ni države, katera bi imela tako razširjen in splošen volivni red, kakor Belgija. Vsak do- rasel moški ima volivno pravico. Vsa raz- lika obstoji v tem, da imajo oni, ki so do- segli gotovo stopinjo izobrazbe ali so po svojem socialnem stališču bolj zainteresirani za obstoj države, več glasov. A volivna pravica je splošna, tako, kakor nikjer pri nas, najmanj pa v mestih, kjer gospodarijo liberalci, na pr. v Ljubljani, kjer se pre- držnejo liberalci celo v volivnem oklicu ljudstvu očitati, da ni zrelo za razširjenje volivne pravice.

Socialisti so zahtevali, da se naj volivna pravica tako razširi, da bi ne bilo absolutno nobenega razločka pri volivni pravici. Žen- skam pa niso hoteli priznati volivne pravice. Katoličani so na to odgovorili, da če že ho- dejo proporcionalni volivni zistem odpraviti, tudi ženskih ne smejo izključiti.

Socialisti so upali, da dobe državo v roke, ako naženejo vse, tudi najbolj dvom- ljive eksistence skupaj in jih s svojo div- jostjo terorizirajo. Nakupili so si revolverjev in se pripravili na to, da naskočijo državo s krvavo revolucijo. Belgijski kralj je bolj izpremenljivega, ne posebno trdnega značaja. Terorizirali so tudi kralja. S pismi, z napo- vedanimi atentati, z najhujšimi grožnjami so ga hoteli prisiliti, da jim izroči vladno.

Tu je stal ob strani zopet liberalci — ta neznajni, grdi stvor, ta ničvredni značaj, ki kakor njegov izgled: framason in jud, gleda le na to, da bi napolnil svoj žep in prišel do krmila, da bi udaril po krščan- stvu. Katoliška večina v zbornici je to ne- sramno kapitalistično-revolucionarno družbo potisnila ob stran. Zdaj je hotela kot —

protektorica revolucije — prilezti na vrh po soc.-dem. Ista igra, kakor pri nas, ko igrajo židje ulogo — voditeljev proletarijata.

Insenirali so »generalni štrajk«. Po- stavili so barikade. Organizirali so revolucijo. Stokrat hujše, kakor je bilo v resnici, so vse popisovali po listih.

Upali so, da se »klerikalci« prestrašijo in zbeže, da liberalni oderuh in »svobodo- misleci« sede na krmilo.

A uračunali so se: Liberalci so pač dali denar za revolverje, kolikor ga je manjkalo socialistom, a kruha jim niso dali.

Mase so šle v štrajk. Če bi ga bili iz- peljevali, bi bila v enem tednu nastala v deželi taka lakota, da bi bilo delavstvu nemogoče vstrajati v štrajku.

Vlada je pa stala in se ni vklonila.

In naenkrat nam je sporočil brzojav iz Belgije: Vse je šlo na delo. Revolucija je končana.

Seveda revolucija s tem ni končana. Razdiralne sile, framasonske zvižaje, libe- ralna strupena samoljubnost in divja raz- kačenost soc.-dem. — to ni zatrto, ampak se razvija na tihem dalje.

A en nauk so nam dali ti nemiri. Proti framasonski liberalno-socialnodemokratski zvezi pomaga samo eno orožje: Brez strahu proti njim in ne podati se njihovem terorizmu!

Govor posl. Žitnika.

(V drž. zboru dne 15. aprila.)

(Dalje.)

Občinski zastop in krajni šolski svet sta po deputacijah skušala predsedniku dež. šol. sveta, kakor tudi dež. šol. nadzorniku pojasniti prave želje prebivalstva in nagibe ter vzroke agitacije proti slovenski šoli v St. Jakobu. Gospod dež. šolski nadzornik je rekel, da je bila pri njem tudi nasprotna deputacija, »da pa ti gospodje niti vedeli niso, kaj pravzaprav hočejo«. Gospod de- želni predsednik je baje rekel deputaciji: »Bodite brez skrbi; brez nujnega vzroka ne zgubite slovenske šole«.

Zato vprašam: Kaj je pač bil nujni vzrok, da je c. kr. dež. šolski svet koroški v seji dne 20. septembra 1901, sklicevaje se

na takozvane želje od vnanjih agitatorjev zapeljane manjšine, proti sklepu krajnega šol. sveta in občinskega zastopa, ki sta go- tovo tudi zakonita zastopnika šole vzdržu- jočih faktorjev, ukazal, da se mora slovenska šola v St. Jakobu opustiti ter razdeliti v dvojezično in slovensko? Ta kruti ukaz je krajni šolski svet v St. Jakobu dobil 7. no- vembra 1901, št. 2545.

Naravno, da se je krajni šolski svet šentjakovski pritožil dne 10. novembra 1901 na c. kr. naučno ministerstvo, kakor tudi na c. kr. dež. šol. svet. Toda visoko minister- stvo zopet pleše po jajcih, kakor pravimo, ker je to pritožbo vrnilo na dež. šolski svet, akoravno je samo z odloki z dne 6. grudnia 1891 ukazalo, da mora na ljudski šoli v St. Jakobu poučni jezik biti slovenski.

Deželni šolski svet pa je mejtem pri- tožbo krajnega šol. sveta z odlokom z dne 6. grudnia 1901, št. 3670 zavrnil, ob enem pa zaukazal novo glasovanje o učnem jeziku, in sicer naj to glasovanje vodi uč- telj Woschitz iz Domač.

Ime tega učitelja imenujem le zato, ker je bilo že v časnikih imenovano in tudi v pritožbah — navedeno. Sicer pa ni ležee na imenih, ampak na dejstvih.

Kako je ta učitelj izpraševal stariše, je razvidno iz dotične pritožbe krajnega šol. sveta in obč. zastopa z dne 4. svedana 1902 na c. kr. krajni šol. svet. V tej pritožbi se glasi:

»Odločno moramo ugovarjati, da bi bil izid zadnjega glasovanja izraz proste in prave volje vprašanih strank in da bi ta izid mogel biti merodajen za uredbo šent- jakobske šole.

1. Učitelj Woschitz je med komisijo ob- čeval izključno le z najhujšimi agitatorji proti slovenski šoli, te je izpraševal za svet ter tudi stranke vpričo teh vseh. (Tu sledé imena in dejstva, katerih pa ne navajam.)

2. Gospod Woschitz je vplival na stranke za dvojezično šolo s tem, da je vsem onim, ki bodo svoje otroke pošiljali v nemško šolo, obljubil šolske knjige kot darila. To vplivanje gotovo ni bilo brez pomena, ako pomislimo, da se revnejše prebivalstvo vedno na ono stran nagiblje, kjer more dobiti ali prihraniti nekaj novčičev.

3. Komisar Woschitz je tudi v istini

prigovarjal starišem, naj pošiljajo svoje otroke v nemške šole, in je tudi neresnično govoril o slovenski šoli, da se namreč otroci nemščine skoraj nič ne uče in da se v dvojezični šoli prične z nemščino šele v tretjem razredu, slovenščina pa ponavlja v vseh razredih.

To pa ni res in se tudi odlok dež. šol. sveta z dne 20. sept. 1901 glasi povsem drugače. Večina starišev namreč noče dvo- jezične, to je, nemške šole, marveč le želi, naj bi se ved ur poučevala nemščina. (Po- slanci Orasch, Dobernig in Lemisch ugo- varjajo.) Ako ljudstvo res želi več nemščine, je to njegova stvar. Ali stariši zahtevajo, da se ves pouk vrši v slovenskem jeziku.

4. Komisar Woschitz je tudi vplival na ljudi z besedami: »Ali ste tudi vi z »bindišarji«? Ali ste tudi vi »bindiš«?« (Orasch, Dobernig in Lemisch ugovarjajo, češ, da »bindiš« ni žaljivo.) Da, s tem hočejo ko- roške Slovence zaničevati.

»In tako — pravi dalje pritožba — so bili ljudje zaslepljeni in ostrašeni, da se jih je več proti svojemu boljšemu prepričanju oglasilo za dvojezično šolo«.

Ta agitacija proti slovenski šoli pa je postala resna, ko je koncem junija 1900 poslanec naučnega ministerstva nadzo- roval šolo v St. Jakobu ter se, kakor se sodi, nasproti dež. šol. nadzorniku neugodno izrazil glede nemškega pouka. Obče se je opazalo, da je ravno takrat eden najhujših nasprotnikov slovenske šole, podučitelj iz Koč, rodom Sentjakobčan, tedaj nastopil v St. Jakobu, gotovo ne brez vednosti mero- dajnih krogov.

Pomenljivo je tudi, kako je bilo razpi- sano izpražnjeno nadučiteljsko mesto. V šte- vilki 42. uradnega lista (»Klagenf. Ztg.«) se je glasilo: »... na petrazredni, sedaj še slovenski ljudski šoli v St. Jakobu...«. Drugi dan, v št. 43, pa v uradnem listu ni bilo onega odstavka: »se- daj še slovenski ljudski šoli.« (Dr. Lemisch: To se je od Vaše strani zgodilo, da je bil inserat predrugačen.)

Kdo je to storil, tega ne vem. Gotovo pa opomba »sedaj še slovenski šoli« ni bila brez namena.

Deželni šolski svet je torej odredil, da se mora slovenska šola v St. Jakobu razde-

LISTEK.

[30]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

Pa tudi zdaj, ko je igral neko italijan- sko skladbo s trepetajočim srcem in polno dušo, se je v njegovi igri že s prvimi akordi pokazalo nekaj tako posebnega in izvirnega, da se je na obrazih poslušavcev pojavilo za- čudenje. Cez nekoliko minut so pa bili vsi brez razločka očarani, le starejši Stavručen- kov sin, glasbenik po poklicu, je še poslu- šal igranje in izkušal razbrati znano skladbo in analizovati posebnosti slepčevega igranja.

Strune so zvenele in brnele, polnile sa- lon in se razlegale po umolklem vrtu... Oči mladine so sijale, živo in radovedno. Oče Stavručenko je sedel, povetil glavo in molče poslušal, pa kmalu se je začel bolj in bolj razvzemati, suval je Maksima s komol- cem in šepetal:

»To se pravi igrati, ta zna! Kaj? Ali ni res tako?«

Zvoki so rastle in stari prepirljivec se

je začel nečesa spominjati, najbrže svoje mladosti; oči so se mu namreč iskrale, lica so žarele, vzravnal se je po koncu, vzdignil roko in je hotel celo s pestjo udariti po mizi, vendar se je premagal in mirno po- ložil pest na mizo. Bistro se je ozrl po mladenci, pogladil si brke in proti Mak- simu nagnjen šepetal:

»Starce bi radi pometali v arhiv... Pa se motijo... Svoje dni sva bila tudi midva, bratec, taka... Pa zdaj tudi še... Kaj ni res tako?«

Maksim je bil sicer malo vnet za glasbo, zdaj je pa čutil nekaj novega v igranju svo- jega gojenca; zavijal se je v oblake dima, poslušal, zmajeval z glavo in pogledoval zdaj Petra, zdaj Evelino. Spet se je en su- nek neposredne življenske sile vrnil v nje- gov zistem vse drugače, kakor si je mislil... Tudi Ana Mihajlovna je vpraševaje po- gledavala deklico in se vpraševala: kaj je neki to, — ali sreča ali nesreča odmeva v sinovi igri... Evelina je sedela v senci in samo njene velike, potemnele oči so se vi- dele v polumraku. Ona je te zvoke umela po svoje: v njih je ališala žuborenje vode v

starih zatvornicah in šepet listja v potem- nem drevoredu.

XL

Motiv se je že davno izpremenil. Peter je pustil italijansko skladbo in plaval na kri- lih svoje domišljije. Tu je bilo vse, kar se je kopičilo v njegovem spominu, ko je malo prej, molče in povešene glave, prisluškoval vtiske preteklega življenja. Tu so bili gla- sovi narave, bučanje vetra, gozdni šepet, pljuskanje reke in nerazločno mrmranje, ki je zamiral v neznani daljavi. Vse to se je prepletalo in odmevalo od onega posebnega globokega in srce razširjajočega čustva, ki ga v duši budi skrivnostno mrmranje in ki mu je tako težko dati pravi izraz... Otož- nost?... Zakaj pa je tako prijetna?... Ve- selje?... Zakaj neki je tako globoko, tako neizmerno otožno?

Od časa do časa so glasovi naraščali, postajali krepkejši, silnejši. Obraz igravčev je postajal čudno mračen. Menda se je sam čudil tudi njemu novi sili teh nepričakov- nih melodij in še nečesa pričakoval... Zdaj pa zdaj se je zdelo, da se bo v nekoliko udarcih vse to zlilo v reko mogočne in pre-

krasne harmonije in v takih trenutkih so poslušavci medleli pričakovanja. Pa melodija se še ni vzdignila in že je padala z nekim žalobnim šumom liki val, ki se razprši v pene, in še dolgo so zveneli, zamirali zvoki bridkega dvoma in vprašanja.

Slepec je obmolnil in spet je v sa- lonu nastala tišina, ki jo je motilo samo šu- štenje listja iz vrta. Očaranje, ki je prevzelo poslušavce in jih poneslo daleč za te skromne stene, se je porazgubljalo in spet jih je ob- dajala mala soba, dokler se ni zbral umet- nik in vnovič udaril po tipkah.

In zvoki so spet postajali močnejši in nekaj iskali, vzpenjali se v svoji mogočnosti višje, silnejše... V nedoločeno donenje in mrmranje akordov so se vpletale melodije narodne pesme, ki je v nji odmevala ljube- zen in žalost, zdaj spomin o preteklih te- žavah in slavi, zdaj spet mlada drznost pro- stosti in nade. Tako je slepec izkušal vlti svoje čustvo v priprave in dobro znane oblike.

Pa tudi ta pesem je utihnila, trepetaje v tišini malega salona z žalobnimi zvoki norečnega vprašanja.

(Dalje prih.)

52 30

liti v utrakvistično in slovensko. Ta odlok v zakonu ni utemeljen, ker je deželni šolski svet prekorajl svoj delokrog. Po moji sodbi deželni šolski svet vendar nima pravice, da razveljavi kar na svojo roko pravomočno naredbo naučnega ministerstva z dne 6. grudnia 1891, št. 8655, glede šole v Št. Jakobu. (Dr. Lemisch: Pritožba je došla pozneje.)

Zakonita zastopnika, krajni šolski svet in občinski odbor, sta sklenila, naj ostane šola slovenska, od tujih agitatorjev nahuj-skana manjšina prebivalstva pa se opira na razloge utilitete in oportunitete. Opozarjam Vas na razsodbi državnega sodišča z dne 25. aprila 1876 in 20. julija 1881, da nam-reč nobeni pomisleki utilitete in oportuni-tete ne morejo razveljaviti člena XIX. držav-nega temeljnega zakona, § 1. državnega ljudskošolskega zakona in § 51. učnega reda.

Dvojezične šole so slabe.

Vse šole, katere je koroški dež. šolski svet razdelil v dvojezične, to je nemške in slovenske v istem šolskem okraju in pod enim vodstvom, so, kakor kažejo izkušnje, v didaktično-pedagogičnem oziru, najmileje re-đeno, ne pri merne, pa tudi kvarljive za mir in edinost med soobčani. To doka-zujejo dogodki v obeh šolskih okrajih, ozi-roma občinah Globasnica in Šmihel (občina Bistrica) pri Pliberku.

Leta 1892 je deželni šolski svet ti dve šoli razdelil v slovenska in dvojezična od-delka. Od tedaj pa so se pričeli prepiri med učitelji in stariši, sovraštvo in nasprotje mej otroci na obeh oddelkih, da tudi v dru-žinah.

Ta nasprotja pa se kažejo vasko leto začetkom šolskega leta. Učitelji se trudijo z raznimi obljubami in sredstvi, da bi čim več otrok pridobili za nemško šolo ter odvrnili od slovenske. Učitelji dobivajo za lov na otroke častna darila od nemškega »šul-ferajna« (in »šudmarke«, pravijo, po 50 gld. na leto. (Ugovori. Dr. Lemisch: »Ta darila dobivajo tudi slovenski učitelji!«) Dovolj ža-lostno!

Druga vaba za slovenske otroke v nem-ške šole so božična darila, katera podpirati imenovani nemški društvi. Seveda dobivajo ta darila le oni otroci, ki prestopijo v nem-ško šolo, slovenski otroci ne poznajo teh daril in veselja. (Poslanec Dobernig: »Knezo-škof prav nič ne stori za revne otroke!« Tega ne vem, sicer pa dvomim, da bi prav nič ne storil.

Nemški »šulferajn« je od leta 1898 do 1901, kakor je bilo čitati v »Freie Stimmen« z dne 26. svedana t. l., št. 17, na Koroškem nabral 26.566 kron, izdal pa za nemške šol-ske namene na Koroškem 65.754 kron. Jaz menim, da se ta denar gotovo ne porabi samo za nemške otroke v nemških šolah. In to je ravno vabljivo za učitelje. To je bilo mnogo let tudi na Kranjskem.

Konečno pa tudi učni vspehi na slo-venskih šolah niso posebno ugodni, ker mnogi učitelji namenoma zanemarjajo šolo. Zato pa tudi pada število otrok na obeh slo-venskih šolah v Globasnici in Šmihelu. Tako je leta 1897 obiskavalo slovenski oddelk v Globasnici še 93 in dvojezični oddelk 97 otrok; leta 1898 je bilo na slovenskem od-delku le 82, na nemškem že 110 otrok; letos pa je na slovenskem oddelku samo še 66 učencev. (Poslanec Orasch: »Zakaj pa to?«) Ne govorim dalje o tem, konstatujem le dejstvo.

Šoli v Globasnici in Šmihelu.

Le nekaj besed o šolah v Globasnici in Šmihelu. Do leta 1892 sta bili v obeh kra-jih dvojezični šoli. Več let sta okr. šolska sveta in občinska zastopa prosila za slo-venski šoli, toda brez vspeha. Po daljših ob-ravnavah je koroški deželni šolski svet z odlokom z dne 21. avgusta 1892, št. 922, na podlagi § 6. državnega šolskega zakona odredil, da se premeni šola v Globasnici v dvojezično in slovensko pod istim vod-stvom. Enako usodo je doživela ljudska šola v Šmihelu. Tukaj se je trirazrednica razde-lila v nemško dvorazrednico in slovensko enorazrednico. Oba občinska zastopa in okr. šolska sveta v Globasnici in Bistrici, ozir. Šmihelu sta se pravočasno pritožila na na-učno ministerstvo, katero pa še do danes ni dalo odgovora — navzlic mnogim ustnim in pismenim pozivom. (Dalje prib.)

Državni zbor.

Dunaj, 22. aprila.

Nemška ljudska stranka je danes po svojih zastopnikih zopet nadaljevala svoja pogajanja z min. predsednikom. Predložila mu je že dolgo vrsto zahtev, ki so baje ve-činoma gospodarskega značaja. Mej zahte-vami je tudi nemška obrtna šola v Celju. Kaj je g. min. predsednik obljubil, to je še tajnost. Da pa so se duhovi na levi ci pomi-rili, je dokaz to, da je bila danes državna podpora za Prago z veliko večino dovoljena — brez običajnega krika.

O blagajnični upravi finančnega mini-sterstva je sinoči prvi govoril dr. S k e d l, ki je našteval razne zahteve in potrebe za Bukovino ter izražal simpatije bukovinskih Nemcev do sorojakov na zapadu.

Posl. K a i t a n je stvarno dokazoval potrebo in opravičenost državne podpore za Prago. Redna potrebščina mesta Prage znaša že 10 18 milijona, a pokrije le 6 3 milijona. Okoli 4 milijone kron mora mesto pokriti z občinskimi prikladami. Dalje na-števa razne nujne naprave, za katere bode morala Praga iskati novega posojila. Konečno govornik svari, naj zbornica ne odkloni pod-pore iz narodnega sovraštva, ker sicer bi morali češki poslanci izvajati skrajne po-sledice.

Dr. B y k opisuje žalostne finance ga-liške kraljevine in drugih kronovin. Govornik izjavi v imenu poljskega kluba, da hočejo glasovati za podporo Pragi, da pa priča-kujejo državne podpore tudi za Lvov in Krakov.

Dr. T a v č a r opozarja vlado na pro-šnjo mesta ljubljanskega, naj bi se obroki za vračanje potresnega posojila podaljšali in vračila ne izterjavala tako strogo. Govornik meni, da se katoliško-narodni poslanci kranj-ski, ki so podpirali dr. Šusteršičevo interpe-lacijo zaradi krutega izterjavanja potresnega posojila, niso obrnili na pravi naslov. Mi se moramo čuditi g. dr. Tavčarju, da je ravno on zgrešil pravi naslov, ker dobro pozna razmere in vé, da so merodajni gospodje v Ljubljani trdosrdnejši, nego dvorni svetnik dr. Engel na Dunaju.

Sekojski načelnik dr. vitez Roža je jako toplo in stvarno zagovarjal državno podporo za Prago.

Dr. pl. F u c h s je v imenu katoliškega središča naglašal, da kmečki poslanci ne morejo glasovati za to podporo. Sedaj je storjen začetek in že se je oglasilo mnogo mest, ki zahtevajo nad 400 milijonov pod-pore. Sicer so res mnoge mestne občine v velikih denarnih stiskah, toda kmečke občine niso prav nič na boljšem.

Dr. S c h ü c k e r je dolgo in široko govoril proti tej podpori, katero je konečno zagovarjal dr. K r a m a ř.

Posl. P r a d e nato zahteva glasovanje po imenih. Zbornica z 218 glasovi proti 135 vsprejme to postavko in tudi vse resolucije. Z desnice so glasovali Italijani, soc. demo-kratje, ustavoverni veleposestniki in nekaj antisemitov. S tem je zbornica premostila že tretji propad in morda tje do poletja dovrši svoje delo, ako bodo še vsi pri proračunu vpisani govorniki tako obširno izlivali v za-pisnike svoje želje in zahteve.

Ob 2. uri se je pričela razprava o di-rektnih davkih.

Delarey o burskem po-ložaju.

V nemškem časopisu se te dni objavlja obširno poročilo slovitega burskega generala Delareya na državnega predsednika južno-afriških republik, Krügerja. Poročilo nosi naslov »Delareyev raport« in je sestavljeno v decembru leta 1901 na bojišču. Po tem zanimivem pismu posnemamo na-slednje podatke o tedanjem položaju burske armade:

»Moja vlada in ona Oranje države sta voljni boriti se za svojo pravico do skrajnega konca in pri nas do sedaj n i n i k a k e g a govo-ra o sklepanju miru, dokler b i s e popolnoma ne pri-znala naša neodvisnost kakor tudi naših bratov v kolonijah, ki zvesto vztrajajo na naši strani.« Temu uvodu sledi obširnejši opis razmer na bojišču: Naša dežela je vsa v razvalinah.

Povsodi se kaže golo zidovje porušenih farm. Sovražnik ni prizanesel niti takozvanim ne-utralcem, niti domačijam ujetih, ki se naha-jajo na daljnih otokih, ter vdov in sirot, vse je uničeno. Tudi cerkvam, župniščem in šolam Angleži niso prizanesli. Uničeni so tudi vsi mlini in razni poljedelski stroji. — Našo živino so vso uropali. Kolikor je niso mogli žive odvesti, so jo zgnali na kak skupen kraj ter jo tam umo-rili. Na konje, ki se jim niso dali ukrotiti, so streljali s topovi ter tako domala vse pokončali. — Setev je popolnoma uničena. Na najlepša polja so nagnali živine, da je vse pokvarila in pohodila. Na drugih krajih so Angleži poslali vojake in Kafre, da so s kosami in srpi uničili žetev in potem žito zažgali. — Na rudeči križ se sovražnik prav nič ne ozira, vojni lazareti so pred njim ravnotako malo varni, kakor burske hiše. Pogosto so ranjence od-vedli iz tabora in potem vse zažgali. Niti proti plačilu ni dobili zdravil. — Tekom vojske so nas zapustili vsi zdravniki. V Delareyevem oddelku vztraja le še en ruski zdravnik dr. Rennen-kampf, ki res zvesto opravlja svojo službo. V vseh ostalih taborih sta samo še dva zdravnika. Pomagamo si z dokaj izurjenimi asistenti. — Pastorje so nam Angleži veči-noma vse ujeli in odvedli.

To bi bila nekako slaba stran Dela-reyeva poročila. Sedaj pripoveduje, kako se godi Burom na bojem polju. Pod orožjem je še vedno veliko število Bu-rov, ki naj bi jih krepil Bog s svojo močjo do konca. O blađijo se deloma v kože, platno in dele šotorišč, velika večina pa nosi angleško uniformo. Poveljniki posameznih oddelkov sicer vedno prepovedujejo jemati obleko ujetim Angležem, toda moštvo se izgovarja: »Angleži so nam požgali ne samo našo obleko, marveč tudi obleko naših žena in otrok.« — Topov in pušk imamo še dovolj. Mauserjeve puške smo vse zamenili z Lee Metforda. V moji armadi je več tisoč mož oboroženih s te vrste orožjem. Patron je ravno toliko kot pred enim letom. Teh bo z manj-kalo še le tedaj, ko jih Anglija ne bo več pošiljala na bojišče. — Hranijo se Buri z mesom in koruzo. Tudi rži je v onih krajih dovolj, kjer ni vse opustošeno. Za kak drug priboljšek poskrbe Angleži sami. — Bojišče se razteza sedaj skoro od Kapstadta do se-verne transvalske meje.

V nadaljnjem svojem poročilu omenja Delarey obstoječe burske državne uprave, ki i sedaj redno funkcionira, ter dokazuje, da se Kafri vedno nahajajo v angleškem taboru ter bore proti Burom, koncem svojega po-ročila pa pravi: »Angleži so v posesti le onih vasij in krajev, ki niso zažgani, ter že-lezniških prog; ostala dežela pripada le toliko njim, kakor daleč seže kroglija iz topa. Bo-jujemo se še vsak dan in povzročujemo ve-like izgube. Morda bote po tem poročilu izgubili ves pogum. O, nikar ne iz-gubljajte poguma! Saj nimamo ničesar več izgubiti, kot svoje ljudstvo, to pa smo voljni braniti do zadnje kaplje krvi. Po več kot dveletnem boju smo še tako močni, kot smo bili ob zadnjem sestanku pri Pardekraalu.«

Belopotocky in Stadler.

Vojaški škof Belopotocky potuje te dni po Bosni. Tem povodom poročajo »Obzorje«, da je bil škof Belopotocky tudi v Sarajevu, a naznanil je nadbiskupu dr. Stadlerju, da ga ne more obiskati. Dr. Stadler je neki nato odgovoril, da obžaluje to in da ga ne more povabiti na obed. — Istemu listu po-ročajo, da civilni tajnik dež. predsednika v Bosni, baron Kutschera, ni hotel sprejeti dr. Stadlerjevega generalnega vikarja in provin-ciala sarajevskega frančiškanskega samostana, ko sta mu prišla čestitat za god. — Vse to so kajpada posledice potovanja dr. Stadlerja v Rim.

Banffyjevi načrti.

Pred nedavnim smo omenili, da je baron Banffy, bivši ogrski ministerski pred-sednik, objavil v nekem mažarskem listu obširnejšo razpravo o narodnostnem vprašanju na Ogrskem s posebnim ozirom na tro-zvezo. Banffy dokazuje v tej razpravi, da bo Mažarska močna le tedaj, ako bo edina v narodnostnem oziru, ako torej nemažarskim

narodom na Ogrskem ne prizna nikakih pravic. S tem pa je Banffy zadal Szellu, pod čegar vlado a ne vsled njegovih zaslug so se jele živahneje gibati tudi druge na-rodnosti, precejšen udarec, ali ga mu je vsaj nameraval dati. Namen je prozoren: Banffy bi rad vrgel neljubega mu Szella in se sam zopet po- vspeln na vrhunec. Nagodbena in tro-zvezna pogajanja so mu v to svrhu naj-boljši povod. Sicer ima pa res Banffy mnogo več odkritih pristašev, nego pa Szell, ki je nekako brez vse trdne opore. Za Banffym stoji vse, kar je židovskega in protestan-škega, vse kar je liberalno v protikatoliškem smislu, občinski paše in korumpirano urad-ništvo in vsi oni mnogoštevilni elementi, ki znajo lepo združiti politiško delovanje z »narodno-gospodarskim«, to je sebičnim. Potreba mu je torej le še kraljevega lastno-ročnega pisma za sestavo novega kabineta in mož bi bil na konju. — Pri vseh svojih načrtih Banffy ne more pozabiti, da se je jelo na Ogrskem v zadnji dobi tudi živahno krščansko gibanje, ki se kaže v na-raščanju ljudske stranke, a tudi že mej sa-mimi vladinovci. S temi razmerami mora Banffy že sedaj računati in našel bo, da je opozicija, ki ga je vrgla v korist Szellu, sedaj še mnogo močnejša.

Bolgarsko posojilo.

Posamni člani bolgarske vlade so dolgo časa pritiskali na kljuko pri raznih inozemskih državnikih, da bi jim pomagali do najetja večjega posojila, ker so bolgarske državne blagajne popolno izpraznjene. Konečno se je sedanjemu ministrskemu predsedniku Da-newu vendarle posrečilo pridobiti za to idejo Rusijo, ki je prevzela posredovanje. Izposo-dili si bodo Bolgari kar 100 milijonov frankov pri raznih ruskih bankah, pod pogojem, da zastavijo in postavijo pod rusko kontrolo tobačni in petrolejski monopol in porabijo vsaj 20 milijonov za vojne namene. Kajpada so se Bolgari s tem še bolj prodali Rusom in so sedaj popolno od njih odvisni.

Volivni boj v Franciji.

Iz sedanjega volivnega boja poroča ka-toliški list »L'Univers« marsikatero zanimi-vosti, ki stavijo Waldeck-Rousseau a v zelo čudno luč. Tako se je mej drugimi mini-sterielni kandidat Danzon hvalil na nekem volivskem shodu, da bi se pokazal še bolj ministerielnega, da mu je ministerski pred-sednik izročil 3000 frankov v volivne na-mene. Te vesti doslej še nihče ni dementi-ral. »L'Univers« pripominja k temu: To je storil oni isti Waldeck Rousseau, ki se je nedavno bahal z izrekom: »Francija se ne da prodati«. To mu radi verujemo, konsta-tiramo pa ob enem, da se resno trudi, da bi jo — kupil. — Enakih slučajev je se-veda še več in razpoložni in drugi zakladi francoske vlade se bodo gotovo zelo usu-šili v svrhu, da si vlada kupi Francijo, ki je ne mara prodati. — V ostalem se pa kaže sedaj volivna borba le še v volivnih shodih in oklicih raznih strank in stranic ter posamnih kandidatov, ki se jih je že doslej toliko oglasilo, da bi se z njimi po-polnilo lahko dva francoska parlamenta.

Belgijski kralj je govoril.

Mej raznimi korporacijami, v katerih imajo večino liberalci in socialni demokrati in ki so poslale prošnjo na belgijskega kralja, naj napravi mir in ugodi zahtevi levičarjev po uvedbi splošne volivne pravice in pre-membni ustave, je bila tudi bruseljska trgo-vinska in obrtna zbornica. Tudi ta je po-slala kralju adresu, v kateri ga v interesu trgovine in industrije prosi, naj poseže v politiški položaj. Kralj sedaj ni več molčal, marveč podal odgovor, s katerim je obenem odgovoril vsem drugim nezadovoljnejšem. Njegov odgovor se glasi: »Kraljeva vlada, ki ima pred očmi sedanost in bodočnost, in zvesto sledi ustavnim predpisom, ima dolžnost slediti politiki, ki jo spozna za najprimernejšo za bla-gor in mir domovine.« — S tem odgovorom je izrazil vladar vladi popolno zaupanje in odobril njeno postopanje. Sedaj so se prepirali vsi, da s silo in terorizmom tudi kralja ne morejo pridobiti za svoje za-hteve, in da je najbolje, da z njimi poča-kajo primernejega trenutka. In res je z več-rajšnjim dnevom zavladal mir po vsej Belgiji in delavci so šli na delo.

Iz brzojavk.

Siamski prestolonaslednik pride 25. t. m. na Dunaj in bo gost cesarjev. — Dunajski občinski svet je zopet izvolil podžupana Strobacha in Neumayerja. — Nemiri v Sudanu. Iz Kairo se poroča, da so angleške čete pripravljene odkorakati v Sudan, kjer so se pričeli nemiri. — Strankarski šod čeških nemških liberalcev se bo vršil v Pragi meseca maja. — V Varšavi so se vršile hišne preiskave pri raznih židovskih pisateljih, odvjetnikih, zdravnikih in dijakih, na kar je bilo aretiranih trideset židovskih vseučiliščnikov. — Italijanske interese v Bernu bo za dobo konflikta mej Italijo in Švico zastopal belgijski poslanik.

Naši frančiškani na Nemškem.

Oberhausen, 18. aprila. Srečno smo prišli po jako utrudljivi vožnji danes popoldne semkaj. Kako romantično je po pusterski dolini, kjer pozdravljajo potnika lične cerkve, šumeči gorski vrelci in v nebo kipeči gorski velikani, vsi belo oblečeni! V inostu smo si ogledali slovedo dvorno cerkev se zgodovinskimi spominki. Včeraj zjutraj smo bili še v Švici, v Buchsu, od koder smo dospeli v Konstanc. Od tu dalje je vse lepo obdelano, same cvetoče dešnje in breskve in drugo sadje. Ti ljudje znajo porabiti vsak kotiček, drugače, kakor pa pri nas. Mest in vožnje ob Renu ne bom popisoval, to so vže storili drugi, rečem samo, da je renška pokrajina divna. V Kolinu smo častno posnemali naše starodavne slovenske romarje, ki so nekdanj semkaj prihajali na božjo pot v to prekrasno, veličastno cerkev. Vsi trije smo v njej maše vali. Tu smo imeli privrkat priliko videti, kako živo vero imajo tukajšnji katoliški Nemci. Kako poklekajo, kako goreče molijo, kako vzgledno se obnašajo v cerkvi najinteligentnejši krogi poleg priprostega naroda! Tudi v tem smo mi za Nemci daleč zadaj. »Tukaj so tisti, ki pravijo, da so katoličini, katoličani z dušo in telesom«, tako mi je rekel danes g. kapelan iz bližnjega Osterfelda. In to sem precej tudi tukaj opazil.

Kaj pa naši Slovenci, med katere smo prišli P. Kasijan v münstersko, P. Salvator v paderbornsko škofijo na Vestfalskem, jaz pa v kolinsko v renski pokrajini? Vederemo! Jaz sem šel precej med nje v hiše, kjer stanejo. Otroci so me kar obsuli in mi dali roko, moške in žene in drugi so me jako veseli pozdravljali, željno pričakovali slovenskega spovednika. In od teh sem čul, da so nekateri med tukajšnjimi slovenskimi delavci tudi taki, ki so rekli, da se ne zme nijo za cerkev, da tudi sedaj ne potrebujejo slovenskega spovednika, da tudi lahko brez spovedi in cerkve živijo. Jaz bom poskusil, kar bom mogel. Ribič vrže mrežo. Spominjajte se nas, da bi ljubi Bog dal svoj blagoslov našemu delu. Če vže končam te skromne vrstice, mi ne zamerite, ker je vže skoraj vsaka kost dobila svoj žulj. Z Bogom! Leško noč! P. Klement.

Književnost in umetnost.**Spomenica ob dvestoletnici uršulinkega samostana v Ljubljani.**

Samozaložba. Katoliška tiskarna. 1902. — Naše uršulinke so nas prijetno iznena dila. Da nameravajo dvestoletni spomin ustanovitve svojega samostana slovesno praznovati, smo vedeli, lična, 89 strani obsega joča knjižica, ki so jo izdale ob tej redki priložnosti, pa nam vnovič priča o živahni delavnosti častite družine, ki med tihim zidovjem marljivo deluje kakor čebelnica v panju.

Spomenica jasno slika preteklost zavoda, ki že 200 let kljubuje raznim časovnim težavam; ta preteklost je po veliki večini tužna, kajti samostan je začel živeti ob času, ko je brezvestno brezverstvo že dvigalo svojo glavo, prestati je imel strašno francosko dobo, ki je mnogim samostanom zadala smrtni udarec, šele zadnje polstoletje mu je zasijala milejša zvezda. Pod vplivom dobrodejnih njenih žarkov pa se je ta svetlica na prah sv. Angele Merici, ki ji je do nedavnih časov nasprotni tok časa branil razviti se, razcvela v lepo dišečo rožo s krepkim vonjem.

Zavod je tekom stoletij imel mnogo duhovitih, občudovanja vrednih prednic in vzglednih učiteljic, ki so po marljivem in čednostnem življenju, po obsežni in temeljiti izobrazbi nadkriljevale naše moderne emancipirane prikazni, ki zbegano strahijo po naši javnosti in same ne vedo, kaj hočejo.

Zlasti pa izobražene redovnice odlikuje ponižnost in skromnost, ki tako prijetno veje tudi iz »Spomenice« in ki je moderni vzgoji tuja in neznana, a vendar izobraženi ženski tako lepo pristojna.

Knjižica je lep prinos k naši domači zgodovini; v prvem delu, ko popisuje ustanovitve samostana, se precej tesno naslanja na brošuro neznanega pisatelja, ki je v Blaznikovi tiskarni izšla l. 1843: »Jakob Schell von und zu Schellenburg und seine Stiftungen«. Pa to samo v prvih štirih oddelkih, drugo je pisano po aktih iz domačega arhiva samostojno in jako skrbno ter z velikim sočustvovanjem z usodo lastnega reda. Jezik je gladek; zlasti nam v sestavi ugajajo razni motivi iz najrazličnejših naših pesnikov.

Prijateljem blagih redovnic zanimivo brošurico toplo priporočamo. Vl. K.

Slavnost pri uršulinkah.

Včeraj popoldne se je završila dvestoletnica obstanka tukajšnjega uršulinkega samostana s prezanjivo predstavo v penzionatu. Udeležil se je je presvetli gospod knez in škof Anton Bonaventura, več pred. gg. kanonikov in mnogo starišev gojenk iz mesta in z dežele. Po dvestoročnici igri na glasovir je slavila gojenka A. Gorjup v vezani besedi pomen slavnosti, potem pa sta se uprizorili dve igri, ki sta občinstvo naravnost očarali. »S srca Marijinega« se zove prva, ki sega v davno preteklost in v gniljavih prizorih slika, da tisti, ki zaupa na Marijo, niti v najnevarnejših trenutkih življenja ne ostane brez njenega varstva. Tu ni prostor, da bi naslikali vse dejanje, ki se jako naravno razpleta, le to omenjamo, da so gojenke s toliko naravnostjo in brez strahu nastopale in da je vsaka po svoje pripomogla, da so se glavni prizori tako srečno predstavili občinstvu, da je bilo očividno ginstvo. Večkrat smo opazili, da si je otrl ta ali oni solzo iz oči. Tudi petje ob glavnih prizorih je bilo jako primerno in je sočutno vplivalo na poslušavce.

Druga igra — šaljiva in vesela — je tekla s toliko prožnostjo preko desk, da se navzočniki niso mogli zdržati smeha, ki je tu pa tam z elementarno silo spontanno vzbujal izmed občinstva. Vse uloge so bile v tako spretnih rokah, vsaka gojenka je predstavljala tako naravno in brez bojazni, da bi bili v zadregi, ako bi morali povedati, kateri se spodobijo največja pohvala.

No, ločili smo se iz zavoda z zavestjo, da naše častite uršulinke smatrajo svojo nalogo k t resno in imenito in da dobro vedo merjavati »utile cum dulci«. Poslavljam se od dvestoletne slavnosti z željo, da bi častite matere in sestre tudi v tretjem in nadaljnjih stoletjih s svojim vzgojevanjem pomagale v naši deželi vršiti socialno nalogo krščanskega ženstva.

Sveda je pa zdaj, ko ima samostan tudi preparandijo, tembolj njegova dolžnost, da upošteva pravice slovenščine v zavodu.

Dopisi.

Iz Vevč, dne 17. aprila. (Liberalci laže zopet o poštenih ljudeh). Znani prijatelj in zagovornik našega delavstva »Slov. Narod« lopnil je nedavno po tukajšnjem delavskem konsumnem društvu. — Dopisnik se pritožuje, češ, da se pri običnem zboru ni povedalo, koliko je dobička, koliko odstotkov se ga razdeli itd. No, če je dopisnik takrat sedel na ušesih, in če ima pri konsumu kaj govoriti, ima vsak trenutek na razpolago letni račun. — Grozno je v skrbeh dopisnik zavoljo nereda v društvu. češ, ta nered je razumljiv, ker vso kupčijo vodi društvena prodajalca, in ker so možje v odboru samo figure itd. No, le počasi! Ali ne odločuje razven pri malenkostih v kupčiji odbor, oziroma načelnik? No, za vsako ruto, za vsak liter fižola se pač nikjer ne sklicuje odborova seja! In kje je oni grozni nered, o katerem piše »Narod«? Ali v blagajni? Ali v računu? Ali na policah? Jeli se ne pregleda in premeri in pretehta vse blago večkrat na leto? Ali ni vsak mesec natančen račun s prodajalko? No, pa saj vemo, kje je nered! V dopisnikovih možganih, sicer bi ne napadal društva tje v en dan, temveč bi nered tudi dokazal! — Nadalje skrb dopisnika dolgovni udov na blagu, — češ, mnogo udov in to nava d n i h delavcev je dolžnih 200,400, da celo 600 K. — Ta je pa že predebela? Poglejte knjigo dolžnikov, in videli bote, da sta samo dva navadna delavca dolžna 200 K; 600 K dolguje samo eden, ki pa ima z društvom nenavadno velik promet in ni navaden delavec. To so tisti »mnogi.« Kar se pa tiče modrovanja, da je društvo na kraju propada, opomni, da se društvo za naše razmere nenavadno lepo razvija. Hišnega dolga je že precej plačana, rezervni sklad ima že lepo svetico, dolg udov je začel padati, število udov se je samo letos pomnožilo za 17. Tako hitro se pač dopisniku torej ne bo izpolnila vroča želja. — Dopisnik daje odboru in načelniku nezaupnico. No, odbor pač lahko vsi sled te nezaupnice, dokler mu udje zau-pajo! — In slednjič te krokodilove solze,

češ, da je konsum delavcem priložnost za zapravljanje! Ta je lep! Če delavec naroči iz konsuma četrt vina, je zapravljanje, če pa gotovi ljudje vabijo v svoje gostilne delavce k veselici z godbo in plesom, in naj ondi sedé cele noči, to pa ni zapravljanje! Seveda! Gotovim liberalnim in socialdemokracijskim prodajalcem in gostilničarjem preseda, ker jim delavci ne znosijo vsega dobička. Pa delavec je prost kot gostilničar — on kupuje, kjer mu bolj kaže!

Sama zavist je narekovala dopisniku oni dopis, ki je poln laži in lažljivih ovadb. Morebiti se delavci precej ogibljejo dopisnikove hiše? Povemo pa dopisniku: Pometajte najprej pred svojim pragom! Z lažjo svojih razmer ne zboljšate! In kadar bote še kaj pisali v »Narod«, stvar malo natančneje premislite, in ne pišite, kar vam narekuje strast in zavist, temveč prašajte prej zdrav razum! Jed mora namreč kuhar dobro prekuhati, predno jo postavi na mizo, sicer je jed nevarna!

Iz Tržiča 21. aprila. (»Stebri tržičkega klerikalizma« Gorenjcu). Nismo mislili odgovarjati otroškemu pisanju v »Gorenjcu« z dne 12. t. m. Pa vendar vseh smeti, katere prihajajo iz liberalne že razpokane trdnjave, nočemo požirati. »Gorenjček« piše, da smo izvrstni mojstri za obrekovanje, resnica pa je, da boljših ni treba iskati, kot je dopisnik, kateri je pisal v »Gorenjcu«, in njega pajdaši, dalje da škodujemo svojemu bližnjemu, kjer moremo. No, to je gotovo, da ne pustimo, da bi nam popili kri kakor pijavke, zato smo »škodovljivi bližnjemu«. Kar pa piše glede volitve v »Splošno podporno društvo«, katere je bila napovedana dne 20. t. m., da smo se na vse načine trudili in pripravljali k volitvi, da bi dobili blagajno v roke, pa so videli naši vseh laži polni liberalci, da nam je malo na tem; zato se tudi volitve udeležili nismo. Želimo, da se odbor izvoli tak, da bo v resnici delal za blagor društva in njega članov. Ponosen je lahko načelnik tega društva in vsa čast mu, ako se trudi za blagajno, ali pozabiti ne sme tudi članov in dati vsa kemu, kar mu gre; ne pa da bi člani morali plačati zdravila in zdravnika sami. Prav je, ako more kaj prihraniti, ali v prvi vrsti mora gledati na zdravila članom, potem šele na prihranke v blagajni. Dotaknil se je dopisnik tudi »Črevljarskega podpornega društva«, pa o tem ne bomo na široko odgovarjali. Zadostuje samo vprašanje: Je li bil prej lepši red ali zdaj? Dopisniku pa, kateri je to pisal v »Gorenjcu«, gotovo ni v glavi vse v redu; svetujemo mu, da si poišče sredstvo za glavo, da potem kaj bolj pametnega pove.

Katoliški »možiceljini«.

Iz Doba pri Ljubljani. (»Narod« seveda zopet obrekuje). Prav ne dostojno in grdo, da ne rabimo hujšega izraza, je liberalni dopisnik v šte. 88 »Slov. Naroda« že v drugič letos napadel našega obče spoštovanega, miroljubnega, vsem strankam enako pravičnega g. župana Sebastijana Zarnika. Očita mu, da pri požaru v Dobu dne 10. t. m., ko je pogorela Levčeva hiša, ni ničesar pomagal požarni brambi, pač pa raje komaj 10 korakov od ognja oddaljen mirno pušil pipo tobaka. G. župan je bil eden prvih na mestu požara, je nosil hišno opravo in orodje iz goreče hiše in ljudi priganjal k pomoči. Kako naj se utikuje v zadeve požarne brambe, ki je bila še pred kratkim popolnoma v liberalni komandi in je še vedno pod liberalnim vplivom? Ko bi se le ganil, bi gotovo zvedel, da nima zraven ničesar opraviti — o n —, o katerem pravi dopisnik, da je »seveda pristno klerikalnega prepričanja.« Če je pa načelnik potreboval županovo pomoči, naj bi mu privoščil besedo. Dopisnik laže, da je g. župan kadil pri ognju; niti pipe saboj ni imel.

Polpolnoma lažljivo se dalje poroča, koliko dela naš g. župan zase pri občinskih volitvah. Ves odbor in tudi drugi pošteti Dobljani lahko pričajo, da se je ravno g. župan najmanje trudil pri agitaciji za obč. volitve, pri katerih je liberalna stranka popolnoma propadla. Konji, vozovi, črevlji njegovi, katere miluje dopisnik, češ, »da je po volitvi vse razbito, strgano«, so hvala Bogu v najlepšem redu, morda v boljšem, kot pri onih, katerim se po županskem stolčku že dalje časa sline cedé. Upamo in pričakujemo, da bodo zavedni Dobljani tudi v prihodnje storili svojo dolžnost, pokazali svojo hvalenost in zopet volili pošteno ter ohranili še v prihodnje slavo slavne »naše Črne gore«!

Iz Žužemberka 21. apr. (Vprašanje »inteligentnim« liberalcem.) Menda v »Narodu« že dobrega pol leta ni bilo nobenega dopisa iz Žužemberka; zadnji čas pa prihajajo kar po vrsti. Brali smo te grde laži, a odložili vselej ne z nejevoljo, ampak s pomilovanjem.

Gospoda v Žužemberku, ki imate in berete »Narod«, ali veste, da ljudje, ki so brali te dostojnih ljudi nevredne ekspekto-

racije, sodijo, da je prišlo to iz peresa izobraženih gospodov? Ako to veste in sodite, kakor gre pametnim ljudem, bi vas uljudno vprašali, ali ste se že vendar prepričali, da je v večini dopisov »Sl. Naroda« toliko resnice, oziroma toliko laži in podtikanja kakor v dopisih iz Žužemberka, in ali niste toliko možati — saj ste po večini sami možje — da ali »Narodu« daste slovo ali pa vsaj kot resnicoljubni prostomisleči prepoveste uredništvu »Slov. Naroda«, da bi sprejemalo za naprej tako neumne dopise, o katerih se potem splošno sodi, da jih je pisal kak k. k. r. . . . ali vsaj kdo tak, ki stoji približno na isti stopinji omike? — Capito?

Iz Vranskega 17. aprila (Napredneži.)

Vzor in vrhunec naprednega zavijanja je gotovo dnevna vest »Vzor mladeniških družb« v 85. številki »Slov. Naroda«, v kateri neko liberalno seme na skrajno nesramen način blati poštene kmečke fante. Podla laž je, da so se začeli katoliški fantje v pijanosti tepsti z bikovkami in spletenimi vrvmi in da so na to s kletvami in pridruženjem presakramentalno celo vas; a res je, da so napredni fantje, nahujskani in plačani po znanem šentjurskem postopaku, napadli trezne od predstave »Herod« se vračajoče katoliške fante s bikovkami in pletenimi vrvmi. A ti so se vedli jako taktično, in se niso hoteli spustiti v tepež s pristaši liberalne »omike.« Čudimo se le, da si še zmiraj upa »Slov. Narod« svoji inteligenci nuditi take dopise. Prav izprijene duše morejo imeti veselje nad tako podlim obrekovanjem. Ven iz hiš in društev s slabimi listi!

Pripomnimo še, da je celo zadevo orožništvo že preiskalo in je bil kaznovan fant, ki ni ud Marijine družbe.

Izpred sodišča.

Izšebant porotniki. Dne 21. t. m. so bili izšebani pri c. k. r. dež. sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 2. junija t. l., nastopni gg. porotniki: Bahovec Janez, trgovec in posestnik v Ljubljani, Bahovec Jožef, molar in posestnik v Ljubljani, Bohinc Fr., posestnik v Trbojah pri Kranju, Dachs Janez, tov. pasar, gostilničar in posestnik v Ljubljani, Druskovič Andrej, gostilničar in posestnik v Ljubljani, Detela Ignacij, hišni posestnik v Moravčah, Drašler Anton, posestnik in gostilničar v Borovnici, Flerin Fran, trgovec v Domžalah, Fröhlich Božidar, pivovarnar na Vrhniki, Gržina Fran, gostilničar in posestnik v Šempetru pri Postojni, Gražar Janez, gostilničar in posestnik v Št. Jurju pri Kranju, Hlešč Ferdo, trgovec v Kranju, Hribar Ernest, posestnik na Vrhniki, Jabačin Janez, trgovec v Ljubljani, Jamnik Jožef, posestnik in gostilničar v Pivaji gorici, Jesinovec Eric, posestnik na Vrhniki, Kavčič Fran, železniški spovednik v pok. in posestnik v Ljubljani, Klein Julij, steklar v Ljubljani, Kozak Jož., mesar in posestnik v Ljubljani, Kunst Al., čevljar v Ljubljani, Klemenčič Jožef, trgovec v Kamniku, Kržič Anton, posestnik in lesni trgovec v Rakitni, Legat Leopold, komptorist in posestnik v Ljubljani, Mauer Andrej, posestnik v Zagorju, Miklavčič Fr., posestnik v Sv. Križu pri Litiji, Mesesnu Andrej, posestnik in mlinar na Viču, Peterca Pavl, posestnik v Ljubljani, Pintbach Jožef, posestnik v Ratečah pri Kranjski gori, Puhlin Janko, kovaški mojster v Kamniku, Schiffer Viktor, trgovec in posestnik v Ljubljani, Sicherl Janez, posestnik in spediter v Cevicah pri Logatecu, Zdesar Janez, posestnik v Unanji, Gorici, Theuerschuh Janez, kotlar v Kranju, Zelen Janez, trgovec in gostilničar v Senožečah, Zakotnik Andrej, restavrativ v Postojni, Znidaršič Janez, trgovec in posestnik v Matenjavsi pri Postojni. — Nadomestni porotniki: Ham Jožef, mesar in posestnik, Korče Janez, gostilničar in posestnik, Kriegl Robert, urar, Kumer Rudolf, hranični pristav, Maček Jožef, branjevec in posestnik, Puc Fran, tesar in posestnik, Tekavčič Karol, trg. potnik, Zorec Anton, molar in posestnik, Zabkar Avgust, ključar in posestnik, vsi iz Ljubljane.

Pručica ubila otroka. Otrok Frančiške Jager iz Landola je bil kaj živahen. Vedno je skakal okoli in se igral. Pri tem skakanju pa je našel smrt. Prebrnila se je raz nekega vzvišenega prostora nanj pručica in ga tako ranila, da je valed dobljenih poškodb umrl. Frančiška Jager se je morala radi tega danes zagovarjati pred dež. sodiščem. Dobila je radi zanemarjene paznosti 2 dni zapore.

Ljubljanski lahkoživec. Znani ljubljanski lahkoživec Kramar ima zopet pripravljeno stanovanje na Zabjaku. Sodniki so bili mnenja, da tudi Kramar ne sme po Ljubljani krasti, in so ga obsodili radi tatvine na en mesec brezplačnega stanovanja na Zabjaku.

Tepež. Fanta Janez Hafner in Jaka Bebar sta v Selcih v Hribarjevi krčmi naga-jala gostom in jih dražila na tak način, da so bili primorani jih postaviti na prosto. Ta

dva pa sta počakala domu vračajoče se goste in Jaka Bebar je napadel z nožem Franceta Podrekarja, nasproti je pa Andrej Podrekar pobil s polenom Janeza Hafnerja, ter ga po izreku izvedencev težko telesno poškodoval. Ker je bil tu vsak silobran izključen, priznalo mu je sodišče 6 mesecev ječe.

Žabjaka ne mara. Zaradi hudodelstva javne sile prišla je do zaključka preložena razprava proti 36 let staremu, že večkrat kaznovanemu gostu Fr. Majdiču iz Mal. Mengša, ki je Ani Gregorc grozil, da jo bo ubil, če mu ne plača 20 kr., a potem da se bo obesil, ker na Žabjak ne mara več iti. Ani Gregorc je jako nervozna ženska in goji opravičen strah proti obtoženici in to tembolj, ker jo sumi, da je bil enkrat radi nje zaprt. Fr. Majdič bo pa le moral iti na Žabjak, kajti obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe, poestrene z enim postom vsa 14 dni.

Ovčje meso je dišalo 46 let staremu Valentinu Kogoju, kateri je bil radi raznih prestopkov in tudi tatvine že večkrat kaznovan in je sploh na slabem glasu. Zasačil ga je namreč pastir Jernej Urbanc na paši, ko se je Kogoj priplazil h čredi, zgrabil ovco ter jo za nogo po tleh vlekel in jo potem hotel odnesti. Na upitje pastirjevo vrgele je ovco v bližnji jarek ter zbežal. Da bodo imele ovce mir pred njim, obsodilo ga je sodišče na leto dni težke ječe, poostrene z enim postom vsaki mesec in nadalje izreklo, da se izrodi po prestani kazni pod policijsko nadzorstvo.

Redarja na korajžo klicali so dne 26. oktobra 1901 na Jesenicah fantje, ker jih je ta na prošnjo Klimarjeve natakalice svaril in jim prigovarjal, da naj plačajo ostali zapitek, katerega plačati so pri odhodu pozabili. Seveda ni bilo to fantom po volji, ker so ga pričeli zmerjati, vendar je pa Lovrenc Bevč zapitek poravnal. Ko so prišli fantje na prosto, klicali so opetovano redarja na korajžo, ga psovali in pričeli kamenje metati, od katerih eden zadene gozdarja Ant. Klinarja. Obč. redar J. Pušnik je s pripomočjo Ant. Klinarja vjel in aretiral 29letnega hlapca Lovrenca Bevča iz Sp. Novakov, kateri se je pa aretiranju s silo ustavljal in tako zakrivil hudodelstvo javne sile, obsojen je bil na 6 tednov težke ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem vsaki teden.

Krstič pred tržaškimi porotniki. Kakor smo poročali, stal je včeraj pred tržaškimi porotniki znani dr. Krstič, urednik zloglasne lahonske »Prave Naše Sloge«. Iz obtožnice je posneli, da je bil dr. Krstič obtožen radi zločina razžaljenja časti potom tiska, ker je v svojem glasilu »Prava Naša Sloga« priobčil več člankov, ki so načelniku policije v Voloski, Iv. Podmeniku, očitali kaznjiva dejanja. Porotniki so skoro enoglasno priznali Krstičevo krivdo. Sodni dvor je obsodil Krstiča na trimesečen zapor, poostren z enim postom na mesec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. aprila.

Belgija in slovenski liberalci.

Kričavo je obešal »Narod« prošli teden na svoj umazani plot simpatije za revolucijo v Belgiji, v isti sapi pa je priobčeval oklic narodno napredne stranke, v katerem ta stranka razglasa, da niti v obč. zastop še ne more dati delavstvu razširjene volivne pravice. In po vzorcu najbolj umazanih židovskih listov, katerim je mogočna katoliška večina v Belgiji silno na poti, lagal se je »Narod« na dolgo in široko. »Tukaj vidimo sadove klerikalne uprave z vsjo ljubeznijo do bližnjega«, drl se je »Narod« in zraven zavijal oči in ponavljal stari, obrabljeni refren: »Kakor povsod, kjer so klerikalci v premoči, zadržujejo tudi belgijski s silo vsak napredek«. Ni čuda, da so se vsi, ki so toliko izobraženi, da svoje vednosti ne zajemajo iz židovskih listov, smejali »Narodu«. Znano je, da Belgija gospodarski nikdar ni tako cvetela kot v zadnjih 30 do 50 letih, v katerih so se pomnožili v Belgiji katoliški redovi, davki so v Belgiji v primeri z drugimi državami jako nizki, nobena dežela ni v zadnjih desetletjih toliko trgovala, toliko železnice sezidala kot Belgija. Industrija in poljedelstvo cvete v tej »klerikalno« vladani državi. Tako vlado je revolucionarjem pač težko strmoglaviti in z raznimi frazami nahujskano delavstvo pač kmalu izprevidi, kako brezvestno ga hočejo izrabiti v prostozidarske naklepe. Zadnje revolucionarno gibanje v Belgiji je nasprotnikom katoliške stvari več škodovalo nego koristilo. Soc. demokratični voditelji stoje pred razočaranim delavstvom. Sila se je ujedla, kakor vedno, sama ob sebi. Slovenski liberalci pa so nas s svojim simpatiziranjem belgijski revoluciji na nekaj opozorili. Videli bomo, kake obraze bodo delali, ko se prične odločna akcija za razširjenje volivne reforme pri nas, kako bodo takrat obešali na svoj plot »ljubezen do bližnjega«, in videli bomo, ako bodo neki liberalci toliko »napredni«, da bodo hoteli pritrditi taki splošni reformi, katero so predložili belgijski »klerikalci«. V Ljubljani n. pr. ne zahtevamo samo volivne pravice za delavstvo, ampak tudi direktno volivno pravico za ženske, da se tako odpravi sleparija z ženskimi pooblastili! Tukaj, gg. liberalci, imate doma polje, da daste prosto pot napredku!

Častno občanstvo. Iz Pilštanja nam pišejo: Pri nas se jasni. Občine Drensko-rebro, Pilštanj in Zdole izvolile so v odborovi seji dne 20. aprila pred. g. Marka Tomažiča, župnika na Pilštanju, svojim častnim občanom. Zgodilo se je to v prvi vrsti s tem namenom, da bi ljudstvo svojemu župniku-trpinu v zadoščenje za lažnjive in neopravičene napade od strani njegovih sovražnikov pokazalo svojo neomajano udanost in zvestobo, drugič pa se gospodu župniku kot načelniku okrajnega odbora izraža s tem občno priznanje za njegovo neumorno delavnost za duševni in gmotni blagor ljudstva v celem okraju. Zato pa iz srca čestitamo!

Člane »Meščanskega kluba« opozarjamo na občni zbor, ki se vrši jutri ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v »Katol. domu«. Ako ne pride zadostno število udov, se vrši občni zbor ne glede na število vdeležencev pol ure pozneje.

Osebnosti. Orožniški postajevodja g. Ant. Sepič je imenovan kancelistom pri okr. sodišču v Buzetu. — Častno svetinjo za 40letno službovanje je priznal dež. predsednik rudarju G. Janu v Zagorju.

Učiteljski premembi. Vodstvo štiri-razredne ljudske šole v Senožetah je poverjeno g. Franu Punčuhu, učitelju v Vipavi. Na njegovo mesto je prišel g. Henrik Mravljak.

Ljubljanske občinske volitve. Pri današnji volitvi je bilo le 317 oddanih glasov. Od teh je dobil kandidat Gorše 312, dr. Požar 290 in Svetek 287 glasov. Protikandidata ni bilo nobenega. Vseh volivcev v II. razredu je 1288. Došlo inteligenco sta nadzorovala Karol Trošt in Godec.

Novi zvonovi. Danes je presv. knezof v Samassovi livarni posvetil 15 novih zvonov in sicer po enega za župnijske cerkve: na Igu, v Smartnu pri Kranju, v Selcih, v Zelimljah in Zelinovacu v Bosni, za podružnice: na Gumišču pri Smarju, v Blatni Brezovici, v Gorenji vasi pri Logatcu, v Sv. Mariji pri Sevnici, za kapelo v Stražišču ob Vrbskem jezeru in podružnico v Griscu na Ogrskem; po dva pa za podruž. v Dobropolju, župnije Trnovo, in za župnijo Bukari na Hrvatskem.

Umrli. V soboto jutraj je nagle smrti prominul gosp. Janez Hočevar, pekovski mojster in obč. odbornik v Vel. Mengšu. Do 2. ure po polnoči je še delal in potem šel po navadi k počitku, a na vse zgodaj so dobili mrtvega v postelji. Cujte, ker ne veste . . .

Umrli je dne 21. aprila na Seničici pri Preski pošten krščanski gospodar Jožef Šusteršič, p. d. Tomé. V svojem življenju je rad pomagal revežem, vsled česar mu je Bog dal obilo blagoslova pri njegovem podjetju. Udan v voljo božjo je mirno izdihnil svojo dušo. N. p. v m. — V Postojni je umrl g. Ivan Krainer, obč. odbornik.

Majski vožni red južne železnice ostane na kranjskih progah večinoma enak zimskemu. Omeniti je le, da odhaja večerni lokalni vlak na Šempeter 5 min. preje, torej ob 7:35, po oldanski brzovlak v Trst pa 2 min. pozneje, tedaj ob 5:40 pop. Enake premembe so tudi pri dohodu teh vlakov. — Pri vrhniški progi obstoji prememba v tem, da bo počenši s 1. majem popoldanski vlak odhajal iz Ljubljane ob 2:13, ter došel na Vrhniko ob 2:49 pop.

Nesreča s konji. Posesnik Menja z Drežnice je bil 20. t. m. v Kobaridu z dvema konjema, da bi ju prodal, ker so bili ondi kupci. Za enega konja so mu dajali že 560 kron, pa ga ni dal. Kupčije ni bilo nič. Na poti proti domu pa sta se konja splašila; na

ovinku pri mostu čez Sočo nista mogla naglo obrniti ter skočila čez nizek zid naravnost v globočino, kjer sta poginila. Skode ima okroglo 1200 kron. Gospodar je srečno ostal na mostu, ranjen na glavi, pa ne varno.

Iz Idrije. Dne 21. t. mes. je umrl v Idriji c. kr. učitelj gospod Anton Božič. Rojen je bil 1. januarja leta 1874. Sicer je bil v življenju nam nasprotnega političnega mišljenja, vendar je bil vseskozi blaga duša. Z njim se je dalo pametno govoriti. Občudovanja vredna pa je bila njegova vestnost in vztrajnost v službi. Le skoro smrtno bolan na sušici je še vedno hodil v šolo, dokler ga niso telesne moči skoro popolnoma zapustile. Dolgotrajna bolezen ga je položila na bolniško posteljo in sedaj na mrtvaški oder. Previden je bil večkrat s sv. zakramenti za umirajoče; voljno in udano je trpel, dokler ni zatisnil za vedno svojih oči. Zapustil je mlado vdovo in še ne eno leto staro hčerko. N. v m. p.!

„Südmarka“ na Gorenjskem. Na Jesenicah na Gorenjskem se je ustanovila podružnica »Südmarka«. Načelnikom je izvoljen inženir Schuller. Ustanavlja se tudi podružnica nemškega »Schulvereina« in se bo ustanovila nemška šola in nemški otroški vrtec.

Stavka v Gradcu. V Gradcu stavkajo delavci v tovarni za izdelovanje vozov.

Nagloma umrl je bivši obč. svetnik celovski gospod Josip Megerle. Zadel ga je kap.

Nesreča. V nedeljo dne 20. aprila dopoldne je na Pijavškem v fari Krški zgorela pri otrocih na paši triletna Ana Slivšek. Bila je kmalo mrtva.

Žganje je umorilo 60letnega delavca Fr. Podobnika iz Nove Oselice. Čez mero pijan je prišel v soboto zvečer pred hišo cestarja Freliha v Zavodnju in se tam vlegel. Zjutraj so ga našli mrtvega. Poleg njega je ležala do polovice izpraznjena politerska steklenica.

Pogreša se že od oktobra l. l. 16letna Marija Strukelj iz Smlednika, ki je proti volji njene matere šla z doma.

Ljubljanske novice. Stavka pekovskih pomočnikov. Iz krogov ljubljanskih pekovskih pomočnikov se čuje, da ako mojstri ne ugrade njihovim zahtevam o nedeljskem počitku, nameravajo pomočniki stavkati. — Za organista in občinskega tajnika v Sv. Jurij ob Zili je odpotoval g. Pavel Rasberger, član zbora slovenske opere. — Hranilno knjižico ukradel. Včeraj popoldne je ljubljanska policija aretirala posestnikovega sina Jož. Mraka iz Loga pri Skofljoki. Pri njem so našli 255 kron. Po daljšem taženju je obstal, da je ukradel starišem hranilnično knjižico kranjske hranilnice in dvignil denar. Izdalo ga je kukalo, ki je je bržkone kupil, ker se mu je dopadlo. Izročili so ga sodišču. — Konj se je splašil včeraj opoldne na Zaloški cesti, ker se je zbal električne železnice, posestniku Fran Letnarju s Pšate, ki je padel z voza in do bil poškodbo na glavi. — Nesreča. Majorja Lainingerja sluga je danes jahal konje na sprehod pod Rožnik. Konja sta se splašila. Na Erjavčevi cesti ga je vrgele konj na kamen. Sluga si je glavo močno razbil. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v vojaško bolnico. Konja je ustavil nek hlapec v Gradišču ter jih peljal na majorjev dom, kjer je dobil za to 10 kr. napitnine. — V Supančičevi opekarni je počil danes cilindar pri parnem stroju.

Človeško okostnico so izkopali na Bregu pri Celju na prostoru, kjer zidajo novo hišo. Ležala je komaj pol metra globoko v zemlji, zakrita s težkimi kamni. In je, kakor se sodi, ležala kakih 10 let v zemlji. Domneva se, da se je prišlo na sled zločinu, in da bi utegnili biti okostnica nekega Končana, ki je pred blizu 10 leti izginil brez sledu neko noč in so našli drugo jutro kapucinske stopnice vse okrvavljene in kos človeške lobanje. Pri najdeni okostnici je tudi lobanja prebita ter je nekaj manjka.

Pošta v Gorici. Poštni urad št. 3 v Gorici se pomnoži tako, da bo to popoln poštni urad.

Električno železnico so začeli graditi od Lipnice do Arveža in Lučan dne 15.

t. m. Potegovali so se omenjeni trije trgi zanj okrog 20 let.

Stavka v Trstu. V ladjedelnici »S. Marco« se stavka širi. Zapustilo je delo še 150 kotlarjev. Od teh so nekateri tudi v Lloydovem arzenalu.

Velik požar. V Terzu v Furlaniji je bil velik požar, ki je uničil pet hiš in več gospodarskih poslopij. Zgoreli ste tudi dve kravi. Skoda znaša okoli 60.000 kron.

Novo poštno poslopje v Zagrebu. Ofertni razpis za novo poštno poslopje v Zagrebu se razpiše sredi prihodnjega meseca.

Istrsko vino. Iz Istre se nam poroča: V Boljunu, Pazju in Vranji se dobi še čez 500 hekto dobrega belega vina. Postavljeno na postajo Ljubljana stane od 14—16 gld. hekto. Da je v teh najlepših krajih za vino to leto ostalo, je to, ker druga leta so prodajali po 20—25 loco, — a na jesen so se držali cene od prejšnjih let, zato je vino ostalo. Uzorci se pošljejo franco — na ogled. — Vino je tudi zanesljivo za svete maše.

Iz Bosne, 21. aprila. Velika hvaležnost do rajnega uzoritga gospoda kardinala dr. Jakoba Missia, nadškofa Goriškega in bivšega knezofa ljubljanskega, nas sili, da javimo nekoliko črtic o njem vernim Slovincem tudi iz jugoslovanske Bosne.

Znano je mnogim po slovenskih časopisih, da se je v mestu Prijedor in njegovi okolici, po zavzetju Bosne l. 1878, započela krščansko rimsko katoliška občina v mestu in okraju, kjer prej katoličanov ni bilo, nego le krščansko razkolno in mohamedansko prebivalstvo.

Ta nova katol. občina sestoji iz domačin in iz avstro-ogrsk. monarhije priseljenih Severo- in Jugoslovenov iz ubogega delavskega stanu.

Takovi novi krščansko katoliški občini, osobito med drugoverci, pa je pred in nad vsem potrebno cerkve, hiše božje, občnega doma — a poleg tega pa dušnega oskrbnitva in pastirstva.

Od kod pa vzeti sredstva takovi novi preubogi občini za prepotrebno cerkev, svečeniško hišo in župnijo? Siromaški delavski naseljenci so si z malim imetkom pridobili opuščenca, večinoma z grmovjem poraščena zemljišča, ter si z velikim trudom postavili revna prebivališča; povse nezmožni sami iz svojega ustanoviti si cerkveno župnijo in nje naprave.

Potreba je bilo iskati, trkati in prositi za mile darove, posebno pri bratih in sestrah naših po veri in narodu v Sloveniji. In izmed prvih pomočnikov, podpirateljev in darovalcev za to velepotrebno versko in narodno sveto stvar, bil je blagi rajni uzoriti kardinal in nadškof dr. Jakob Missia, onda še knez in škof ljubljanski.

Ko je zvedel za silne potrebe cerkvene nove rimsko-katoliške slovensko-hrvatske uboge občine, na novo začete med razkolniki in mohamedanci, je brž ta velikodušni slovenski cerkveni knez pristopil v pomoč s prav knežjim milodarom.

Z obilnimi težavami in v velikem pomanjkanju smo prosjaško gradili in stavili prepotrebno cerkev in njene naprave; v silni in pomanjkanju še in še smo se zatekli s prošnjami za milodarne pripomoči k ljubčerski katoliški slovenski cerkvi nje-govemu in še in še je milosrdno z izdatnimi milodari pomagal. Tako se je sezidala častita cerkev sv. Jožela, oziroma sv. Družine nazaretske.

Vemo, da bi bil blagi rajni še rad pripomogel, da bi se ta cerkev tudi znotraj dovršila, ako bi bil še nadalje živel. Verujemo in upamo pa, da sv. Družina bogato povračuje duši njegovi ljubeznive milodare, katere je daroval njeni cerkvi tukaj. Iskrene molitve in priprošnje puhtijo iz srca verne občine, zbrane v tem novem svetišču, v večni blagor milega in vzvišenega dobrotnika našega.

V okrožju te nove katoliške župnije naseljujejo se tudi ubogi Rusini (unijati) iz Galicije, grški katoličani, zedinjeni z rimsko stolico; ker nimajo še cerkve svojega obreda, hodijo v našo cerkev k službi božji, dohaja pa misijonski župnik grško-katol. obreda od časa do časa, da jim v naši cerkvi opravi službo božjo v staro-slovenskem jeziku. Tako je one dni v novi cerkvi presv. služba božja v dveh obredih, v rimsko-latinskem in grško-slovenskem. Živi v večnem blaženstvu ljubi naš Jakob Missia!

Notranjo ureditev največjih prevoznih parnikov si je moči te dni ogledati v tukajšnji mejnarodni panorami. Parniki kakor »Augusta Victoria«, »Columbia«, »Normania«, »Bismarck« in drugi se pokazujejo od vseh strani in v vseh delih v času vkrcavanja potnikov ter odhodu na široko morje. Tu, pri prizorih na odprtem morju, se more vsak še posebno prepričati, kako strogo po naravi in kako plastične so vse predstavljane slike. Kdor še sam ni vi-

del morja in uredbi parnikov, mu paš ne bo žal, če si jih sedaj ogleda. Imel bo vsaj nekoliko pojma o morskih velikanih, ter o salonih, ki se v njih nahajajo po morju potujoče obdobje imovitejših slojev, a videl bo pa tudi, s kakim prostorom se zadovoljujejo naši Amerikanci, ko se podajo na pot preko velike luže.

Prodaja stare kovine in drugega materiala. C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku razpisuje prodajo naslednjega starega materiala, ki je shranjen v materialnih skladiščih v Knittelfeldu in Amstettnu: staro lito in drugo železo, staro jeklo v velikih kosih, stare cevi, osi, baker, med, cink, stare vrvi, predmeti iz kavičnika, usnja in ovčje volne, stara mostna tehnika i. t. d. Natančnejši podatki o množinah in vrstah materiala so razvidni iz ponudbenih obrazcev, ki se dobivajo pri omenjenem ravnateljstvu proti vplačljivi postitini. Ravno tam se lahko pogledajo ali na goreni način dobivajo pogoji za prodajo starih materialij in inventarnih predmetov. Ponudbe, ki se morajo izključno po predpisanih vzorcih sestaviti, je zapečatene in vsaka pola z 1 krono kolekovane z napisom: „Ponudba za nakup starega materiala“, vposlati naj kasneje do 30. aprila tega leta, do 12. ure popoldne c. kr. ravnateljstvu držav. železnic v Beljaku.

Najnovejše od raznih strani. Stavka zidarjev. V Bologni in okolici stavka 3000 zidarjev. Zahtevajo skrajšanje delavnega časa in povišanje plače. — Potresna katastrofa v osrednji Ameriki, o kateri smo včeraj sporočili, se je nadaljevala tudi v soboto. V soboto je potres uničil mesta Pazun in Quazaltenango. Med potresnimi sunki v petek je divjal silen vihar ter je povzročil na raznih krajih požar. — Grof umrl vsled lakote. V dunajski bolnici je umrl zadnji potomec 300 let starega plemenitaškega rodu grof Alberti Poja na oslabljenju vsled stradanja. — Realec morilec. Dijak na realni v Inomostu Frank je zasnil nož v srce knjigovodjemu sinu Maierju. — Velik požar je nastal v londonskem mestnem oddelku Paprikan der City. Ogenj je uničil razna skladišča. Škode je 2 milijona funtov sterlingov. — Župan umoril očeta. Župan v Almasu Bulič je zaklal svojega očeta. Morilca so prijeli. — V hradčinskih jarkih v Pragi so našli umorjenega hotelirja Wolfa iz Francovih toplic. Na truplu so našli rane, zadane od vojaških bodal. — Samomor brivca. Zagrebški brivec Peter Kostelac se je obesil v Dubovacu pri Karlovcu. — Nov komet je našel razvezdarne Smith v Genovi neki Brooks. — Tolstoj, Čehov in Korolenko so sklenili, da se zahvalijo na članstvu carske akademije radi postopanja vlade napram Maksimu Gorkiju. — Zlato v Rusiji. V okraju Nerčinska v Rusiji so zasledili bogate zlate žile. Preračunljeno je, da se bode iz teh zakladov dobilo okoli 100.000 pudov čistega zlata.

Skladatelj P. Hartmann. P. Hartmann je 14. t. m. odpotoval iz Rima, da bo na raznih krajih dirigiral svoj slavni oratorij „Sv. Francišek“. V Bolzanu bo vodil oratorij 27. in 29. aprila. Peto bo 200 pevcev in godlo 70 godcev. Od tu se pelje v Genf, kjer bo „Sv. Francišek“ peto 400 pevcev in bo godlo 75 godcev. Dne 17. junija pride P. Hartmann v Monakovo.

„Catholic Truth Society“ se imenuje društvo, ki ima namen, da v cenenih poljudnih knjigah preganja protestantske in „svobodomiselné“ laži in predsodke o katolicizmu. V navzočnosti kardinala Vaughana, več škofov in velikega števila odličnega občinstva je imelo to društvo prošli teden svoj občni zbor.

Laški kralj v nevarnosti. Laški kralj se jako rad vozi na avtomobilu. Tako pride tudi med ljudstvo, ki ga ne pozna. Nedavno je kralj napravil daljši izlet k slapom Marmora. Ko je prišel tja, so prebivalci radovedno ogledovali avtomobil neznanega gospoda. Kralj je posegel v žep ter je prišel deliti popolnoma nov, svetel denar. A ušinek ni bil tak, kakršnega je kralj pričakoval. Pričakovane veselje med obdarovanimi ni bilo. Ljudje so pričeli sumljivo ogledovati denar in prišli so do prepričanja, da jih elegantni gospod hoče s ponarejenim denarjem imeti za norca. Prišlo se je splošno mrmaranje in kralj jo je moral hitro odkuriti s svojim avtomobilom, sicer bi bil natopen.

Pred poroko povožen. V Oseku se je pripravljala železniški delavec Jož Csany, da na čelu svatov odkoraka v cerkev k svoji poroki. Spreved je šel preko železniške proge. V tem hipu je privozil vlak in povozil Csanya, ki je ostal grozno razmesarjen na mestu. Ostalim svatom se je posrečilo, ob pravem času ogniti se vlaku.

Hišniki v službi policije. Rusko ministerstvo notranjih stvari je poslalo guvernerjem ruskih mest naslednje naročilo: Hišnik mora biti zdrav in krepak in ne preko 50 let star ter ne sme imeti nobene

druge službe. Hišnik mora poznati natančno vsa stanovanja in stranke. Vse sestanke v hiši mora nemudoma naznaniti policiji. Čuvati mora, da se v njegovi hiši ne nahajajo nobena tajna tiskarna, nobena zaloga orožja ali prepovedane knjige. Pri neznanih osebah, ki prihajajo na obisk v hišo, mora paziti na to, kaj delajo in o tem policijo obvestiti. Pri posestnikih nemirih mora pomagati policiji, da prime krivce. Hišna vrata mora zakleniti od 1. aprila do 1. oktobra ob 9. uri, v ostalih mesecih pa že ob 7. uri zvečer.

Prigoljufal milijone. Pred budimpeštanskim sodiščem se vrši senzacionalna obravnava proti 48letnemu bogatemu posestniku Akuziju pl. Nagyju iz Körmenda, očeta osmih otrok. Dolže ga, da si je na goljufiv način prilastil dedščino več milijonov po svojem stricu. Ž njim je še 12 soobtožencev, na katerih pričevanje se je Nagy skliceval. Nagyja dolže, da je mrtvemu stricu ukradl tudi razne vrednostne papirje v znesku 200.000 gld. Ko je Nagy čul, da je stric umrl, prihitel je v sobo, kjer je stric ležal na postelji, hitro sklical nekaj ljudi, katerim je dejal, da je stric prišel zopet k zavesti in da hoče povedati komu zapušča premoženje. Na to je vprašal mrtvega, kdo naj bo dedič in je odgovoril sam s ponarejenim glasom, da bode dedič Akuzij. Priče so potem prišle k sodišču in pričale, kakor bi stari strije res to sam odločil. Pravda bo jako zapletena in bo trajala dva tedna.

Praznovrstvo v Parizu. Znano je, da so čestokrat najolikanejši ljudje praznovrstni. To je zapaziti zlasti v Parizu, središču svetovne olike. Tukaj se lahko opazuje, da n. pr. vozniki, železnica itd. veliko manj zaslužijo v petek, kakor druge dni. Št. 13 se tako boje, da bi na pr. v ulici „Avenue Friedland“ zastoj iskal te številke, ampak na mesto nje je št. 126. Ko so enkrat imenitni prijatelji napravili večerjo, so spoznali, da 14. gost ni, bili so tako razburjeni, da je eden kar na ulico stopil in privlekel lepo napravljenega „sijakarja“, ki je izpopolnil nesrečno število, pogumno jedel in pil ter zabaval sedaj mirno družbo.

Socijalističen sodnik. V ogrskem mestu Szeghalmu je dovršena volitev občinskega sodnika. Pri volitvi so zmagali soc. demokratje ter je izbran socijalist Somogy občinskim sodnikom.

Strasen samomor. V Kolnu je 23. letna hči bogatega trgovca izvršila strašen samomor. Mlado dekle je preneslo po noči na dvorišče svojo posteljo, napolnila jo s pernatimi blazinami in polila s petrolejem. Potem je legla na posteljo ter jo zažgala. Zjutraj so našli dekle in posteljo pretvorjeno v pepel. Vzrok samomora je „nesrečna ljubezen“.

Žena v škrinji. V Königsbergu je pred 11. leti zginila lepa, mlada žena nekega strojarja. Nikjer je ni bilo mogoče najti. Strojar je imel tudi pivnico, v kateri je stala velika škrinja. Ko so jo pri preiskavi otvorili, našli so v njej do vrha polno razne stare obleke. Od tedaj do letos pa ni nihče videl, da bi gospodar to škrinjo kedaj odprl. To je postalo sumljivo. Prišli so rodarji in zopet preiskali škrinjo. To pot so dobili v škrinji kosti — mrtvega trupla izginole žene. Na vratu je imela še vrv, s katero je bila zadavljena. Mož je začetkoma tajil umor, potem pa pripoznal, da je ženo sam umoril.

Koliko se napiše razglednic na leto. Na vsem svetu se razposlje na leto 2.360.000.000 razglednic. Največ se jih razposlje na Francoskem, namreč 88.000.000, v drugi vrsti pa je Avstrija z 31.000.000 razglednic.

Razpis za železniške iznajdbe. Društvo nemških železniških uprav je razpisalo 30.000 mark za važne iznajdbe in spopolnitve v železniškem prometu. Nagrade so različne od 1300 mark do 7300 mark. Tako tekmovanje se bo vršilo vsako četrto leto.

Poroča k smrti obsojenega. Iz New Jorka smo zadnjič poročali, da se je radi umora k smrti obsojeni advokat Patrick po obsodbi zaročil s svojo dolgoletno gospodinjco gđ. Francio. Sedaj se poroča, da se je k smrti obsojeni advokat s svojo izvoljenko v ječi civilno poročil.

Romanje ameriških katoličanov v Rim. Največje romanje ameriških katoličanov v Rim se pripravlja letos prigodom petindvajsetletnice papeževanja Leona XIII. Romanje, ki bo razdeljeno v tri sekcije, bodo vodili č. oo. of Mercy. Prva sekcija zapusti Novjork 1. julija t. l. in pojde v Neapolj, druga sekcija ostavi Novjork 5. julija na parniku „North America“ in gre tudi v Neapolj, tretja sekcija pa ostavi Novjork 12. julija ter se pelje na parniku severonemškega Lloydja „Hohenzollern“ v Liverpool. Prva in druga sekcija dospeta v Neapolj 17. julija, 18. julija bodo obiskali Pompeji in drugi dan Capri. Vse tri sekcije dospo v Rim 23. julija. Dva dni pozneje bodo vsi ameriški romarji vaprojeti od papeža v slavnostni svdijenci v sikstinski kapeli. Pozneje bodo romarji obiskali še Italijo, Svico, Francijo, Irsko in Angleško.

Vlak pet dni v snegu. Na Great Northern železnici v Ameriki so bili začetkom aprila veliki sneženi zameti. Nekega dne proti večeru začetkom aprila je vlak odpeljal se od postaje Willstone. Takoj potem je nastal grozen snežni vihar in v malo urah je vlak obtičal v snegu pri postajici Ray. Sneg je neprestano metel in mraz je bil silen. Ne naprej ne nazaj ni bilo mogoče. Premog in hrana sta pošla, samo oni so imeli še nekaj, ki so bili v Pullmanovih vagonih. Zato se je pričela borba. Dva pasazirja imed 250 sta zblaznela, eden pa se je hotel usmrtiti. Železniškemu uradniku se je konečno posrečilo splezati na telegrafski drog in zvezati telegrafski aparat z žico. Tako mu je bilo mogoče prositi pomoči. Dva stroja sta le s težavo prodrla velikanske zamete in rešila popotnike gotove smrti.

Vsa policija se je odpovedala. Iz Helena, Mont., v Ameriki se piše: Vsa policija tega mesta se je odpovedala službi vsled gotovih ukazov župana Frank J. Edwardsa, ki vnovič kandidira za ta urad. V četrtek bi se imele vršiti republikanske primarne volitve. Edwards je torej ukazal policajem, naj se udeležijo t. h. volitev in aretuje vse njemu nasprotno republikance. Temu so se policaji ustavili in pustili službo.

Čuden vzrok samomoru. V St. Paulu v Minnesotti se je devetinsedemletni John Johnson obesil, ker si je njegov sin Oskar kupil nove čevlje navzlic prepovedi očetovi. Nepokorščina sinova je starca tako silno razžalostila, da si je končal življenje.

Društva.

(Jubilej s. v. očeta v Idriji.) Iz Idrije, 22. aprila 1902. Veselica tukajšne katoliške delavske družbe, ki se je vršila v nedeljo 20. t. m. v proslavo 25letnice svetega očeta papeža Leona XIII. v pivarni „pri črnem orlu“, pokazala nam je zopet, kaj zmorejo združene moči pod medrim in vztrajnim vodstvom. Prostorna dvorana je bila do zadnjega kotička polna in zbrano občinstvo je pazljivo sledilo raznim točkam slavnostnega vspeveda. — Gg. pevci in pevkinje so se pod vodstvom svojega novega pevovodje g. Jos. Grudna tako vrolo držali, da smo se kar čudili, ter so pokazali, kot vedno, da brez tuje pomoči lahko sami kaj finega napravijo in da se ne vstrašijo zlepa kakšnega pevskega zbora. Čeprav so le večji noma sami rudarji. — Ugajale so nam sploh vse pevske točke, najkrajše se nam pa je zdela papeževa himna, katero je pel celi mešani zbor (nad 40 oseb) s spremljevanjem družbinega orkestra. — Enako je tudi družbeni godbeni orkester pod vodstvom g. L. Majnika dobro pogodil svojo nalogo. Občudovali smo mladega nadebudnega deklamatorja g. Jos. Burnika ter krasno uprizorjeno živo podobo: „papežu se klanjajo razni stanovci.“ — Vlg. g. načelnik in dekan M. Arko je v kratkem govoru temeljito pojasnil delovanje papeža Leona XIII. za prenovitev verskega naziranja ter splošnega socialnega razvoja v kršč. duhu, osobito pa gledé delavskega vprašanja. Izborna izvajanje govoru so sledili gromoviti „živijo-klici“ papežu-slavljenču. In na zadnje pa so nas presenetili še naši vrolo dobro znani družbini diletantje, ki so v Kržičevem igrokazu „Novi zvon“ pokazali, kako fino se znajo vglobiti v uloge posameznih predstavljenih oseb. Želi so vsi obilno pohvale za svojo izborna igranje in svoj nemali trud. — Tako je tedaj slavila katoliška delavska družba v Idriji jubilej svetega očeta, delavskega papeža Leona XIII. — Ob koncu pa iskreno želimo vsem udom, osobito pa veselilnemu sodelovalnemu osebju katol. del. družbe, da se i nadalje tako krepko drže prapora, na katerem se sveti zveličavno znamenje: sveti križ. Neomahljivo naj stoji na svojem zavzetem stališču, v svesti si, da je po križu zmaga gotova! — Prepričani naj bodo vkljub vsemu preziranju, da na pravi poti, ker za nje velja zlati izrek berača Cotelja v „Novem zvonu“: „Kogar reveži hvalijo, ta ni slab“.

(Splošna delavska bolnišnica in podporna blagajna v Tržiču.) Računskemu zaključku za minulo poslovno dobo posnemamo sledeče: 14. mal. travna 1901 je bilo 386 družbenih udov; od 14. mal. travna 1901 do 13. mal. travna 1902 je pristopilo 67 udov, skupaj toraj 453 udov. Od teh jih je umrlo, izstopilo in zaradi zaostalih doneskov izključeno bilo 50 udov. Stanje družbenikov 13. malega travna 1902 je toraj: 403 pravih in 14 podpornih udov. Bolniščina se je izplačala 123. na 138 boleznih obolelim udom za 3774 dni in za 6 slučajev smrti. Dohodkov je imela blagajna 6191 K 25 v, mej temi članarina družbenikov 4712 kron 80 v, stroškov pa 5811 K 11 v, od tega za bolniščino 3664 K 10 v. Društveno premoženje znaša 7794 K 54 vin.

(Slovensko katoliško akademsko društvo „Zarija“ v Gradcu) priredi svoj I. redni občni zbor 25. t. m. s sledečim vspevedom: 1. Citanje zapisnika; 2. Eventualno citanje zapisnika bratskega društva „Danice“; 3. Poročilo od-

borovo; 4. Poročilo revizorjev; 5. Volitev odbora; 6. Slučajnosti.

Darovi.

Dijaški dom v Celju. G. župan Ivan Hribar je poslal akademskemu agitacijskemu odboru v Gradcu 50 K s pripombo: „Za Dijaški dom v Celju, odkoder se ne smemo po nikakem kompromisu pregnati datia.“

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 23. aprila. (C. B.) V današnji seji se je izjavil finančni minister odločno proti vsaki neopravičeni strogosti pri davčnih eksekucijah ter naglašal, da osebna dohodarina ne bo tako visoka, kakor se je pričakovalo. Ugodnega vspeha lanskega leta ni pripisovati zvišanju osebne dohodarine, marveč podjetjem, ki so dolžna polagati javne račune.

Dunaj, 23. aprila. Današnja seja je mirna. Debata o direktnih davkih se nadaljuje.

Dunaj, 23. aprila. Danes se vrši sestanek načelnikov strank, da okrajšajo proračunsko debato. Viharna bode seja pri oddelku justičnega ministerstva, kjer nameravajo Čehi in Slovenci skupno nastopiti proti Speens-Bodenu.

Dunaj, 23. aprila. Danes so interpelirali Schönerer in njegovi pristaši vlade, ako namerava odločno nastopiti proti sladkornemu kartelu. Interpelantje navajajo neko brošuro bivšega kartelnega uradnika Hlawitschka, ki očita Wolfu, da je bil od kartela podkupljen in je za to pisal za kartel.

Dunaj, 23. aprila. Listi trdijo, da so imele Koerberjeve konference z nemško ljudsko stranko jako ugoden vspeh. (Za koga?)

Dunaj, 23. aprila. Vsenemško nacionalno časopisje se huduje nad dr. Luegerjem, ker je na zadnjih shodih krepko ožigosal nemško ljudsko stranko. Dr. Lueger je dejal: Ko bi videli te ljudi, kako se tresejo pred Schönererjem, dejal bi, to so mevže, a nikaki Nemci.

Dunaj, 23. aprila. Poslanec Choč je na shodu v Budjejevicah dejal, da so Mladočehi opustili misel na obstrukcijo, ker se jih je podkupilo in jih obdarovalo z redovi. Mladočeški klub je sklenil pozvati Choca na odgovor.

Dunaj, 23. aprila. Wolf-Schalkova zadeva pride pred častni sod. Do tedaj se Wolfovi in Schalkovi pooblašenci ne bodo več pogajali. Vsenemci pravijo, da bodo Wolfa obtežujoči material priobčili na način, ki bo Wolfa prisilil, da toži. V prvi vrsti pride na dan senzacionalno razkritje o stališču Wolfove „Ostdeutsche Rundschau“ v zadevi sladkornega kartela. Vsenemci očitajo Wolfovemu listu, da je z nepoštenimi sredstvi pisal za sladkorni kartel.

Dunaj, 23. aprila. Wolfov pristaš Stransky je včeraj Wolfa pozval na dvoboj.

Dunaj, 23. aprila. Včeraj je bil tu shod dunajskih lekarniških farmacevtov, ki je sklenil danes pričeti stavko. Vzrok stavke je neka odredba ministerstva, ki določa, da smejo tudi magistri iz c. kr. bolniških lekarn se ravno tako potegovati za koncesijo kot privatni farmacevti.

Pariz, 23. aprila. Ruska policija je posredovala, da so se pri nekaterih ruskih beguncih včeraj v Parizu vršile hišne preiskave. Dobili so važne dokumente, ki dokazujejo zvezo nihilistov s političnimi beguni na Francoskem.

Dunajska borza

dné 23. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101:65
Skupni državni dolg v srebru	101:55
Avstrijska zlata renta 4%	120:35
Avstrijska kronska renta 4%	99:55
Ogerska zlata renta 4%	119:95
Ogerska kronska renta 4%	97:75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1598:—
Kreditne delnice, 160 gld.	674:50
London v ista	240:25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117:25
20 mark	23:44
20 frankov (napoleonor)	19:06
Italijanski bankovci	93:20
C. kr. cekini	11:28

Zitne cene

dné 22. aprila 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 8-10	do 8-12
do maja	8-95	8-97
jesen	7-92	7-93
Rž za pomlad	7-25	7-27
do maja	7-10	7-12
oktober	6-78	6-80
Koruzna za maj-junij	5-15	5-16
oktober	5-29	5-30
Oves za pomlad	7-93	7-94
oktober	7-92	7-93

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-01	do 9-02
do maja	8-84	8-85
oktober	7-79	7-80
Rž za april	7-15	7-16
do maja	6-48	6-49
oktober	6-70	6-71
Oves za april	5-73	5-74
do maja	4-86	4-87
oktober	5-02	5-03

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-05	do 10-59
južno zel.	9-20	10-60
Rž	7-45	7-70
Ječmen	7-20	8-30
ob Tisi	6-85	7-75
Koruzna ogerska, stara	5-75	6-65
nova	5-20	5-25
Cinkvant	6-35	6-70
Oves srednji	7-15	7-35
Fizol	7-75	10-75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806 2 m. srednji vršni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetereci	Noba	Pojasnila
22. 9. zveč.	735-8	11-4	sr. svzh.	dež	
23. 7. jutro.	735-0	8-2	brezvetr.	del oblak.	1-3
2. popol.	733-1	18-6	sr. jzah.	sk. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 12-7. normale: 10-8

Lepe barvane

podobe sv. očeta Leona XIII.
z jubilejsko molitvijo

priporoča

prodajalnica, Kat. tiskovnega društva,
(H. Ničman).

Cena: 100 skupaj 4 K, posamezne 6 h.

Spretnega akvizitêrja

za Ljubljano in okolico

z visoko provizijo, oziroma stalno plačo,
sprejme zavarovalnica I. vrste.

Ponudbe pod „Atlas“ na upravništvo
»Slovenca“.

508 2-1

Iščem

stenografa,

zmožnega slovenske in nemške stenografije.

510 2-1 Dr. Jos. Sernec v Celju.

Otvoritev notarske pisarne v Ljubljani.

Podpisani dovoli si naznaniti, da prične uradovati s 1. majnikom t. l.

Na Bregu hiš. št. 16, v pritličju;

od 1. avgusta t. l. naprej pa se nahaja njegova pisarna

v Miklošičevih ulicah v pritličju Jénkove hiše
nasproti novi justični palači.

Dr. Rupert Bežek

498 5-2

e. kr. notar.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastiška potovanja po celem svetu v
popolni istini.

Le do sobote 26. aprila razstavljeno:

Ogled oceanskih parnikov,

ko iz Cuxhavena in Hamburga s potniki odhajajo.

Te slike, ki imajo čudovito ostrost in lepoto,

so nalašč prirejene za mednarodno razstavo.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od
9. jutraj do 9. zvečer. 605 1-1

Plinati osečki

za snazanje parketnih tal
dobro se pri t. v. d. k.
BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice
Vnanja naročila proti povzeliu. 223 24 11-8

Na račun se odda pod ugodnimi
pogoji dobro znana

gostilna na deželi

na Gorenjskem, tik farne cerkve in velike
ceste na lepem prostoru, s hlevom in vrtom.
Pripravna je za oženjenega krojača, urarja
ali drugega rokodelca.

Pojasnita daje iz prijaznosti upravništvo
»Slovenca“.

501 3-2.

Raznašalec drož

do bi stalno službo

proti fiksnu plači in proviziji za upeljano
tridko.

Več se poizve pri 511 2-1

J. Perdanu
v Ljubljani.

Svoji k svojim! Brez konkurence!

Priporoča:

brizgalnice,
cevi, pase,
lestve i. t. d.
za gasilna
društva in
občine,

C. in kr. privilegovana

tvornica brizgalnic, cevij,
pasov in gospodarskih
strojev

R. A. SMEKAL

iz Čeha, Moravsko.

Podružnica v Zagrebu.

nadalje

gospodarske
stroje
in
peronospera-
brizgalnice.
i. t. d.

NB. Najnoveje: Izdelovanje aparatov za acetylin-razsvetljavo s
čistilnikom, motor-vôz, gumi-cevij vsake vrste. 974 157

Prav pod ugodnimi pogoji se prodá

mlin na tri tečaje

z vso opravo. Mlin je popolnoma moderno
sestavljeno in z nikdar vsahujočo vodo. Mlin
je v Vitanju in ima vedno dober promet.
Več se izve pri lastniku mlina Kan-
oljanu Molé, Vitanje, Štajersko. 500 3-1

Išče se

503 3-1

organist in cerkvenik

za malo župnijo, ki bi znal kako rokodel-
stvo. Oženjeni ima prednost.

Natančneje se poizve pri župnem uradu
Sv. Križ. Pošta Jesenice na Gorenjskem.

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnita daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 346 6

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Krasna grajščina

se prodá takoj radi smrti posestnika. Grajščina leži četrť ure hodá od sredine Celja
na periferiji mesta. Grajščina ni prevelika, ima krasne prostore, 70 oralov njiv in travnikov
leži arondirano okoli grajščine, 28 oralov hoste z doraslim smrečevim lesom, veliki vit z
urejeno prodajo pridelkov. Park in stari drevored. Vsa potrebna gospodarska poslopja, vse
v najboljšem stanu. Obilo živine in orodja.

Posvetilo leži v ravnini s krasnim razgledom, ni povodnji podvrženo, ima radi bližine
mesta veliko prihodnost. Sposobno je tudi kot sanatorium za penzionat ali za obrtniške
namene.

Vprašanja naj se pošiljajo na: Grad Oberlahnhof pri Celju.

504 2-1

St. 755.

Razglas.

509 3-1

Mestna hranilnica v Novem mestu razpisuje s tem

mesto praktikanta

za takojšnji vstop z adjutom mesečnih 60 K.

Prositelji morajo izkazati, da so izvršili nižjo gimnazijo ali realko in trgovsko šolo
ali popolno srednjo šolo ter morajo biti naj 18 let stari, popolnoma zmožni slovenskega
in nemškega jezika v besedi in pisavi, ter biti prijaznega in uljudnega vedenja.

Prošje so vložiti do 10. maja 1902.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu.

St. 608.

512 1-1

Služba tajnika

se takoj oddá pri občinskem uradu v Sodražici poleg Ribnice. Letna plača
600 K. poleg tega tudi nekaj drugih postranskih dohodkov.

Prošje na županstvo v Sodražici.

Županstvo občine Sodražica,

dné 21. aprila 1902.

Fr. Bartol, župan.

Birmanska darila.

Prečast. duhovščino in slav. p. n. občinstvo opozarjam
na svojo že obče znano največjo zalogo

zlatnine in srebrnine

najnovejšega proizvoda po najnižjih cenah. Nadalje
na veliko izber namiznih oprav iz china in pravega srebra.

Velika izber finih

koles

in

šivalnih strojev.

Poprave se hitro izvršujejo. * Solidna postržba z jamstvom.

Za obila naročila in obisk se priporočam velespoštovanjem

Fran Čuden v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Novi ceniki s koledarjem zastoj in franko. 485 9-2